

**ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДПС)**

Львівська пл., 8, м. Київ, 04053, тел.: (044) 272-62-55
E-mail: post@tax.gov.ua, сайт: www.tax.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43005393

від 31.03 2025 р. № 8537/7/99-00-09-04-02-07 № _____ від _____ 20__ р.

Головні управління ДПС в областях
та м. Києві

Підрозділи контролю за підакцизними
товарами

Міжрегіональні управління ДПС по
роботі з великими платниками
податків

Управління податкового
адміністрування

Державна податкова служба України з метою надання практичної та методичної допомоги для забезпечення належного виконання прийнятого Закону України від 04 грудня 2024 року № 4115-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюнові вироби» (далі – Закон № 4115), яким вносяться зміни як до Податкового кодексу України (далі – Кодекс), так і Закону України від 18 червня 2024 року № 3817-IX «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, біоетанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (далі – Закон № 3817), повідомляє.

Закон № 4115 опубліковано в газеті «Голос України» від 25.03.2025 № 58 та вводиться в дію (починає застосовуватися) з 25.03.2025 року.

1. Щодо оподаткування акцизним податком.

Ставки на тютюнові вироби, тютюн, промислові замітники тютюну та рідини, що використовуються в електронних сигаретах визначені в одиницях виміру євро за 1000 шт., за 1 кг, 1 літр (пункт 215.3 стаття 215 Кодексу).

Запроваджено підвищення ставок акцизного податку на тютюнові вироби, тютюн та промислові замітники тютюну починаючи з дня набрання чинності Законом № 4115 до 31.12.2027, для приведення їх до мінімального рівня визначеного Директивою Ради ЄС 2011/64/ЄС (пункт 17 підрозділу 5 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу).

К
Державна податкова служба України
8537/7/99-00-09-04-02-07 від 31.03.2025

К
Південне МУ ДПС по роботі з ВПП
680/8/34-00-01 від 31.03.2025

Передбачено особливості застосування валютних курсів при нарахуванні митних та податкових платежів, а саме для цілей визначення податкових зобов'язань із сплати акцизного податку з тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, тютюнової сировини та тютюнових відходів застосовується офіційний курс валюти України до іноземної валюти, встановлений Національним банком України, що діяв на 0 годин першого дня календарного півріччя, що передує півріччю, в якому здійснюється (стаття 39¹, підпункт 222.1.2 пункт 222.1 стаття 222 Кодексу):

придбання марок акцизного податку (до 1 січня 2026 року);

формування унікального ідентифікатора (з 1 січня 2026 року);

реалізація тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, вироблених на митній території України, або подання митної декларації при ввезенні такої продукції на митну територію України;

нарахування зобов'язань з акцизного податку з тютюнової сировини та тютюнових відходів згідно із нормами Кодексу.

Зменшено з 10% до 5% розмір сукупних втрат та відходів неферментованої тютюнової сировини, використаної для виробництва ферментованої тютюнової сировини, які не є базою оподаткування акцизним податком (пункт 214.6 стаття 214 Кодексу).

Пом'якшено антифорстолінгові обмеження при придбанні марок акцизного податку та при реалізації продукції до підвищення ставок акцизного податку – тимчасово на період дії воєнного стану в Україні збільшено середньомісячний обсяг продажу марок акцизного податку підприємству-виробнику та/або імпортеру тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну продавцем марок акцизного податку до 120 % (раніше було 115 %) середньомісячного обсягу реалізації виробниками на митній території України тютюнових виробів за попередні дев'ять календарних місяців до підвищення ставок акцизного податку (пункт 16¹ підрозділу 5 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу).

2. Щодо регулювання розміру роздрібної ціни продажу тютюнових виробів.

Запроваджено регулювання мінімального розміру:

роздрібної ціни продажу підакцизних товарів, на які встановлюються максимальні роздрібні ціни, – не може бути меншою за встановлене на дату виробництва такого товару мінімальне акцизне податкове зобов'язання із сплати акцизного податку на тютюнові вироби, помножене на коефіцієнт 1,45, а для тютюнових виробів, на які встановлено лише специфічну ставку акцизного податку, – меншою за розмір встановленої на дату виробництва такого товару специфічної ставки акцизного податку, помноженої на коефіцієнт 1,45;

максимальної роздрібної ціни на підакцизні товари (продукцію), при поданні виробником або імпортером для тютюнових виробів, тютюну, промислових замінників тютюну декларації про максимальні роздрібні ціни на підакцизні товари (продукцію) (далі – Декларація про МРЦ), – не може бути

меншим, ніж розмір роздрібної ціни продажу, обчислений відповідно до зазначеного вище порядку (підпункт 14.1.106 пункту 14.1 статті 14 Кодексу).

Уточнено підстави для неприйняття контролюючими органами Декларації про МРЦ, яка не приймається у разі встановлення максимальної роздрібної ціни на підакцизні товари у розмірі, нижчому за розмір, встановлений підпунктом 14.1.106 пункту 14.1 статті 14 Кодексу (пункт 220.5 статті 220 Кодексу), а також з 01.07.2025 передбачено відповідальність за роздрібну торгівлю підакцизними товарами за цінами, нижчими ніж рівень роздрібної ціни продажу підакцизних товарів, визначений відповідно до зазначеного вище порядку його обчислення (пункт 47 статті 73 Закону № 3817).

Водночас, у зв'язку з тим, що за 2024 рік частка загальної суми податкових зобов'язань з акцизного податку у середньозваженій роздрібній ціні сигарет становить 55,8 %, тобто є меншою за 60 %, починаючи з 1 квітня до 31 грудня 2025 року виробники та імпортери сигарет застосовують коефіцієнт 1,1 до мінімального акцизного податкового зобов'язання.

Відповідно до вимог Кодексу на вебпорталі ДПС оприлюднена інформація <https://tax.gov.ua/nove-pro-podatki--novini-/873808.html> про загальну суму податкових зобов'язань з акцизного податку на сигарети, середньозважену роздрібну ціну продажу сигарет та показник (у відсотках), що характеризує частку загальної суми податкових зобов'язань з акцизного податку у середньозваженій роздрібній ціні продажу сигарет.

При визначенні максимальних роздрібних цін на тютюнові вироби в Декларації про МРЦ, а також роздрібної ціни продажу (при торгівлі в роздріб) – вони не повинні бути меншими за встановленого на дату виробництва:

сигарет за кодами згідно з УКТ ЗЕД 2402 20 90 10 (сигарети без фільтру) та 2402 20 90 20 (сигарети з фільтром) – мінімального акцизного податкового зобов'язання із сплати акцизного податку на такі сигарети, з урахуванням застосування коефіцієнту 1,1 (у період з 01 квітня 2025 року по 31 грудня 2025 року) та помножене на коефіцієнт 1,45;

сигарил за кодами згідно з УКТ ЗЕД 2402 10 00 90 – мінімального акцизного податкового зобов'язання із сплати акцизного податку на такі сигарили, помножене на коефіцієнт 1,45;

інших тютюнових виробів – специфічної ставки акцизного податку, помноженої на коефіцієнт 1,45.

З метою забезпечення виконання платниками (виробниками, імпортерами та роздрібною торгівлю) вимог, передбачених підпунктом 14.1.106 пункту 14.1 статті 14 Кодексу, щодо продажу тютюнових виробів за цінами, які мають одночасно бути не меншими мінімального розміру роздрібної ціни продажу та не більшими максимальної роздрібної ціни, виробникам та імпортерам тютюнових виробів необхідно привести розмір максимальних роздрібних цін у відповідність до законодавства шляхом подання Декларацій про МРЦ з дотриманням цих вимог.

Такі вимоги щодо дотримання мінімального розміру роздрібної ціни розповсюджуються:

на всіх виробників та імпортерів тютюнових виробів – при поданні Декларації про МРЦ, починаючи з 25.03.2025;

на всіх суб'єктів господарювання, які здійснюють роздрібну торгівлю підакцизними товарами, – при здійсненні роздрібною продажу тютюнових виробів, починаючи з дня набрання чинності Законом № 4115.

При здійсненні органами ДПС контролю за одночасним дотриманням суб'єктами господарювання максимальних та мінімальних роздрібних цін на тютюнові вироби з урахуванням змін, внесених Законом № 4115, слід врахувати, що відповідно до пункту 26 частини другої статті 73 Закону № 3817 до суб'єктів господарювання застосовуються штрафні санкції у разі роздрібною торгівлі тютюновими виробами, за цінами, вищими за максимальні роздрібні ціни на такі товари (продукцію), зазначені на відповідних пачках, коробках чи сувенірних коробках тютюнових виробів, збільшеними на суму акцизного податку з роздрібною торгівлі підакцизними товарами (продукцією).

Водночас, відповідно до пункту 47 частини другої статті 73 Закону № 3817 з 01.07.2025 застосовуються штрафні санкції за реалізацію тютюнових виробів за цінами, нижчими за рівень роздрібною ціни підакцизних товарів, який не може бути меншим за встановлене на дату виробництва такого товару:

мінімальне акцизне податкове зобов'язання на сигарети/сигарили, помножене на коефіцієнт 1,45 (для сигарет вироблених з 01.04.2025 по 31.12.2025 – також помножене на коефіцієнт 1,1);

для інших тютюнових виробів, – меншою за розмір специфічної ставки акцизного податку, помноженої на коефіцієнт 1,45.

При такому визначенні мінімального рівня роздрібною ціни продажу тютюнових виробів не передбачено додаткове врахування суми акцизного податку з роздрібною торгівлі підакцизними товарами (продукцією).

3. Щодо основних змін до Закону № 3817.

Розширено перелік обладнання для підготовки або обробки тютюну, тютюнової сировини, промислового виробництва тютюнових виробів, а саме автоматизовані машини (механізми), доповнено машинами для виробництва фільтрів для сигарет, сигаретних гільз, які мають бути також внесені до Єдиного реєстру обладнання (частина перша статті 38 Закону 3817).

Уточнено підстави для прийняття органом ліцензування рішення про припинення дії ліцензії на право провадження відповідного виду господарської діяльності, а саме критеріїв необхідних для визначення обсягу необлікованою продукції та відключення цілодобових систем відеоспостереження, встановлених у виробників та зберігачів тютюнових виробів/тютюновою сировини (не застосовується у разі повідомлення зберігачем – податковий орган за місцезнаходженням місця зберігання про ремонт такої системи) (пункти 27, 28 та 40 частини другої статті 46 Закону № 3817).

Доповнено нормами щодо встановлення Кабінетом Міністрів України порядку ведення Реєстру адрес веб-сайтів ліцензіатів, що здійснюють продаж шляхом електронної торгівлі (з використання засобів дистанційного зв'язку або через інтернет-магазини) (частина 10 статті 71 Закону № 3817).

Уточнено порушення, за вчинення яких передбачено застосування до суб'єктів господарювання фінансових санкцій у вигляді штрафу за:

недотримання вимог статті 71 Закону № 3817 особою, яка здійснює доставку пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, тютюнових виробів, електронних сигарет, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання (пункт 24 частини другої статті 73 Закону № 3817);

оптову торгівлю алкогольними напоями за цінами, нижчими за встановлені мінімальні оптово-відпускні ціни на такі напої (пункт 25¹ частини другої статті 73 Закону № 3817);

відсутність та/або неповну сукупність обладнання, призначеного для функціонування, та/або незабезпечення застосування на території підприємства, яке здійснює виробництво тютюнових виробів та/або ферментацію тютюнової сировини, та/або у місці зберігання виробником та/або суб'єктом господарювання – зберігачем тютюнової сировини, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, цілодобової системи відеоспостереження, факт яких встановлено вперше податковим органом (пункт 45 частини другої статті 73 Закону № 3817);

незабезпечення суб'єктом господарювання, який здійснює виробництво тютюнових виробів та/або ферментацію тютюнової сировини, зберігання тютюнової сировини, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, доступу податкового органу до мультимедійної інформації з цілодобової системи відеоспостереження (у тому числі з архівів відеозаписів) та/або неподання, подання не в повному обсязі такої інформації відповідно до статей 20 і 21 Закону №3817 (пункт 46 частини другої статті 73 Закону № 3817);

роздрібну торгівлю підакцизними товарами за цінами, нижчими за рівень роздрібною ціни продажу підакцизних товарів, визначений відповідно до підпункту 14.1.106 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України (*недотримання мінімального розміру роздрібною ціни на тютюнові вироби*) (пункт 47 частини другої статті 73 Закону № 3817).

Розширено перелік обмежень, передбачених статтею 71 Закону № 3817, за недотримання яких податкові органи застосовують фінансові санкції у вигляді штрафів, які передбачені пунктом 24 частини другої статті 73 Закону № 3817, зокрема щодо:

продажу шляхом електронної торгівлі – без одночасного виконання умов щодо попередньої ідентифікації віку кінцевого споживача (на етапі замовлення продукції), відвантаження не з місць торгівлі та безпосередньої передачі продукції кінцевому споживачу без перевірки віку кінцевого споживача (пункт 10 частини другої статті 71 Закону № 3817);

продажу алкогольних напоїв на розлив для споживання на місці ліцензіатами, які не мають статус суб'єкта господарювання громадського харчування, за наявності у них ліцензій на право роздрібною торгівлі алкогольними напоями (частина сьома статті 71 Закону № 3817);

продажу вин з додаванням спирту (виноматеріалів оброблених) виноградних власного виробництва ординарних та марочних на розлив з тари місткістю від 50 літрів до 600 літрів суб'єктами господарювання первинного та змішаного виноробства не за місцем виробництва (частина восьма статті 71 Закону № 3817);

продажу у мережі Інтернет алкогольних напоїв, тютюнових виробів, електронних сигарет, заправних контейнерів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання з порушенням вимог встановлених Законом № 3817 щодо реєстрації ліцензіатами адреси веб-сайтів, на яких здійснюється пропонування до продажу відповідних товарів (продукції) в Реєстрі адрес веб-сайтів ліцензіатів (частина десята статті 71 Закону № 3817).

Звертаємо увагу, що положення щодо електронної торгівлі (пункт 10 частини другої, частини дев'ятої статті 71 Закону № 3817), набирають чинності через 18 місяців з дня набрання чинності цим Законом, а саме з 27.01.2026, (абзац восьмий пункту 1 розділу XII Прикінцеві положення Закону № 3817).

4. Щодо уточнення в ліцензійних реєстрах відомостей по діючим ліцензіям виданим до 1 січня 2025 року та перенесення даних до Єдиного реєстру місць зберігання.

Суб'єкти господарювання, які мають діючі ліцензії, надані до 1 січня 2025 року (попередня редакція передбачала таку вимогу лише з безстроковим терміном дії ліцензії), з метою наповнення Єдиного реєстру ліцензіатів зобов'язані в термін до 1 липня 2025 року (попередня редакція передбачала одноразово при сплаті чергового платежу за надані ліцензії, термін сплати якого припадає на перший період починаючи з 1 січня 2025 року) подати заяву про внесення змін до відомостей, що містяться у відповідному реєстрі, у якій зазначити всі відомості, визначені частиною третьою статті 43 Закону № 3817 для відповідного виду ліцензії, та для ліцензій з безстроковим терміном дії – додати до такої заяви документи (за необхідності), визначені частинами четвертою – шостою статті 43 Закону № 3817.

Водночас уточнено, що такі заяви розглядає орган ліцензування, а не лише ДПС, як було визначено у попередній редакції Закону № 3817, та за результатами їх розгляду вносить зазначені у таких заявах відомості до відповідного Єдиного реєстру ліцензіатів.

Крім того передбачено, що після набрання чинності Законом № 3817, ДПС без прийняття додаткового рішення переносить до Єдиного реєстру місць зберігання відомості про місця зберігання спирту етилового, у тому числі біоетанолу, які були внесені до Єдиного державного реєстру місць зберігання до дати набрання чинності Законом № 3817.

ДПС зобов'язує, з урахуванням змін, внесених Законом № 4115 забезпечити:

1) контроль за повнотою обчислення та сплати сум акцизного податку з тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах під

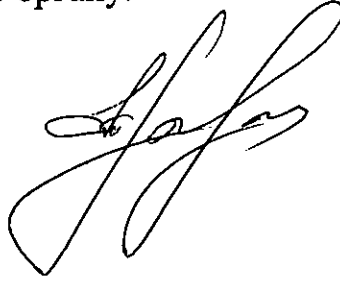
час здійснення видачі марок акцизного податку, здійснення камеральних перевірок декларацій з акцизного податку, з урахуванням положень, які набули чинності з 25.03.2025;

2) здійснення контрольно-перевірочних заходів, у тому числі за дотриманням максимальних та мінімальних роздрібних цін, з урахуванням запроваджених обмежень їх рівня;

3) належне та якісне надання послуг з ліцензування;

4) проведення інформаційно-роз'яснювальну роботи з платниками податків, у тому числі шляхом розміщення вищевикладеної інформації на субсайті територіального органу.

В. о. заступника Голови

Андрій ТРОЦКО